

ВИЗНАЧЕННЯ КІЛЬКІСНОГО ВМІСТУ ОРГАНІЧНИХ КИСЛОТ У СИРОВИНІ *CENTAUREA CYANUS L.*

Петкова І. Б. ¹, Горяча Л. М. ², Унгурян Л. М. ¹

¹Одеський національний медичний університет, Одеса, Україна

²Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

lilia4252@ukr.net

Вступ. Органічні кислоти, які достатньо поширені у рослинах, є перспективною групою біологічно активних речовин для застосування у фармації, медицині та косметології. Деякі органічні кислоти проявляють жовчогінну, тонізуючу, протизапальну, антимікробну активність, нормалізують роботу шлунково-кишкового тракту, покращують апетит тощо.

Мета дослідження. Метою дослідження було визначення кількісного вмісту органічних кислот у траві та квітках волошки синьої.

Матеріали та методи. Для дослідження використовували волошки синьої траву та квітки, заготовлені під час цвітіння у 2020 році у Харківській області.

Кількісний вміст суми вільних органічних кислот визначали титриметричним методом. 5,0 г (точна наважка) подрібненої сировини поміщали у колбу місткістю 250 мл, заливали 200 мл води, витримували протягом 2 годин на водяній бані, потім охолоджували, фільтрували у мірну колбу місткістю 250 мл, доводили об'єм водою до позначки та перемішували. 10,0 мл одержаного фільтрату поміщали у колбу місткістю 500 мл, додавали 200 мл води, 1 мл розчину фенолфталеїну, 2 мл розчину 1 г/л метиленового синього і титрували 0,1 М розчином натрію гідроксиду до появи у піні рожевого забарвлення.

Вміст органічних кислот, у перерахунку на яблучну кислоту, обчислювали за формулою:

$$\frac{V \cdot 0,0067 \cdot 2500}{m},$$

де 0,0067 – кількість яблучної кислоти, що відповідає 1 мл 0,1 М розчину натрію гідроксиду, г;

V – об'єм 0,1 М розчину натрію гідроксиду, витраченого на титрування, мл;

m – маса наважки сировини, г.

Отримані результати. У результаті проведеного дослідження встановлено, що у траві волошки синьої кількісний вміст вільних органічних кислот склав 1,37±0,04 %, у квітках – 1,07±0,03 %.

Висновки. Одержані результати можуть бути використані при розробці методів контролю якості на траву та квітки волошки синьої та враховані при розробці технології одержання лікарських рослинних засобів на основі цієї сировини.

ВИЗНАЧЕННЯ АМІНОКИСЛОТ У СИРОВИНІ МАТІОЛИ ДВОРОГОЇ

Пінкевич В.О., Журавель І.О.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

vikapinkevych@gmail.com

Вступ. Актуальним завданням сучасної фармацевтичної науки є пошук рослинних джерел біологічно активних речовин для створення на їх основі препаратів різної фармакологічної дії.

ВІДКРИВАЄМО НОВЕ СТОРІЧЧЯ: ЗДОБУТКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Відомо, що амінокислоти відіграють важливу роль у синтезі гормонів, ферментів, медіаторів, складових сполучної та м'язової тканини, в процесах кровотворення, входять до складу коферментів, жовчних кислот й антибіотиків. Амінокислоти використовують в медицині для лікування захворювань серцево-судинної, нервової, травної системи, для зміцнення імунної системи, нормального функціонування ендокринних залоз, з метою профілактики атеросклерозу, пригнічення розвитку злоякісних новоутворень. Крім того, амінокислоти є однією з основних груп біологічно активних речовин більшості рослин, вони є необхідними для синтезу ферментів, вітамінів, алкалоїдів, пігментів, флавоноїдів, поліфенольних та стероїдних сполук.

Мета дослідження. Якісний та кількісний аналіз амінокислот обмолоченої від стебел трави, стебел, коренів та насіння матіюли дворогої сорту Вечірній аромат.

Матеріали та методи. Для дослідження використовували водні витяжки обраних для дослідження видів сировини, одержані шляхом трикратної екстракції на водяній бані протягом 30 хв.

Амінокислоти виявляли за допомогою етанольного розчину нінгідрину. У пробірки поміщали рівні об'єми досліджуваних водних витяжок і 0,2% свіжоприготовленого розчину нінгідрину, перемішували та обережно нагрівали на водяній бані.

Кількісний аналіз амінокислот у обмолоченій від стебел трави, стеблах, коренях та насінні матіюли дворогої сорту Вечірній аромат проводили методом диференційної спектрофотометрії, який заснований на реакції амінокислот з нінгідрином, в результаті якої утворюється пурпур Руемана, що має фіолетове забарвлення. Сировину екстрагували водою. До розчину додавали 0,2% розчину нінгідрину в ізопропанолі і нагрівали протягом 5 хв на водяній бані для диференціації амінокислот. Оптичну густину випробовуваного розчину вимірювали після охолодження за довжини хвилі 568 нм. Для розрахунків використовували питомий показник поглинання комплексу лейцину з нінгідрином, що дорівнює 863.

Отримані результати. Поява фіолетового-синього забарвлення після нагрівання з етанольним розчином нінгідрину свідчила про наявність амінокислот у досліджуваних витяжках.

Результати кількісного аналізу показали, що вміст суми вільних амінокислот у перерахунку на лейцин та абсолютно суху сировину у обмолоченій траві матіюли дворогої сорту Вечірній аромат становив $1.56 \pm 0.08\%$, у стеблах – $1.25 \pm 0.06\%$, коренях – $0.47 \pm 0.02\%$, а насінні – $0.46 \pm 0.02\%$.

Найвищим вміст амінокислот був у обмолоченій від стебел трави та зменшувався у ряду обмолочена трава-стебла-корені-насіння. У обмолоченій від стебел трави їх накопичувалося у 1.25 рази більше, ніж у стеблах, та у 3.3 рази більше ніж у кореня та насінні. Вміст амінокислот у коренях та насінні досліджуваного сорту матіюли дворогої відрізнявся незначно.

Висновки. Одержані результати будуть використані для розробки нових лікарських препаратів рослинного походження на основі сировини матіюли дворогої.